

16 Ekim 2017

TS/EKO/VÇG/2017-17

**BAZI VERGİ KANUNLARI İLE KANUN VE KANUN HÜKÜMÜNDE KARARNAMELERDE DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI HAKKINDA TUSİAD GÖRÜŞLERİ
GÜNCELLEME**

I. Meyveli gazozların ve meyve suyu özelliği göstermeyen diğer içeceklerin ÖTV kapsamına alınması

Tasarının 81'inci maddesi ile, ÖTV Kanununa ekli III sayılı Listeye eklenen bir hükümlerle, meyveli gazozlar ve meyve suyu özelliği göstermeyen diğer içecekler ÖTV kapsamına alınmaktadır. Bu içecekler için uygulanması öngörülen vergi oranı, % 25 gibi oldukça ciddi bir seviyededir.

Talebin ikame malların fiyatına göre esnekliğinin oldukça yüksek olduğu bir sektörde, ekonomik yönden nötr olması gereken vergi politikalarının tüketici tercihlerini makul bir kamusal yarar gözetmeden değiştirebilecek olması, sektördeki rekabet yapısını ciddi biçimde olumsuz yönde etkileyecektir. Getirilen yeni vergi nedeniyle sektörde muhtemelen enflasyon oranı üzerinde de yukarı yönlü baskı yapacak zamlardan kaçınma şansı olmayan fakat bunun sebep olacağı göreceli fiyat dezavantajı nedeniyle de küçülmek zorunda kalarak istihdam kaybı ile karşılaşmaya aday üretici grupları, vergi yükü nedeniyle bozulan rekabet yapısından en fazla etkilenen taraf olacaktır.

Üreticilerin fiyat ve üretim politikalarını ayarlamaları için yeterli zaman da bırakmayacak şekilde ve 2018 yılına 3 ay kala sürpriz biçimde ve fiyata yansımaları kaçınılmaz olan bir "vergi oranı" eşliğinde gündeme gelmesi, sektörde kaçınılmaz bir alt üst oluşa neden olacaktır.

Bu sebeple sektör ile birlikte makul, uygulanabilir ve adil rekabet düzenini destekleyecek şekilde ortak bir düzenleme yapılabilmesi için süre verilmesini talep ediyoruz.

Diğer yandan, Tasarı'nın ivedilikle kanunlaşması söz konusu olduğu takdirde yeni ÖTV kapsamına alınacak ürün kategorileri olan "meyveli gazozlar ve meyve suyu özelliği göstermeyen diğer içecekler" için , Tasarıda öngörülen %25 ÖTV oranının düşürülmesi uygun bir yaklaşım olacaktır.

II. Kurumlar Vergisi oranının %20'den %22'ye çıkartılması

Kanun Tasarısı'nın 96. maddesinden sonra gelmek üzere eklenmesi teklif edilen 5520 sayılı Kanunun 32. maddesinin birinci fıkrasında yer alan %20 oranı kurumların 2018, 2019 ve 2020 yılı vergilendirme dönemlerine ait kurum kazançları için %22'ye çıkartılmaktadır.

Kurumlar vergisi oranı uluslararası yatırımları çekmek amacıyla küresel düzeyde ciddi bir rekabet konusu haline gelmiş, pek çok ülke yakın dönemde kurumlar vergisi oranında indirim gitmişlerdir. Örnek olarak kurumlar vergisi oranı Polonya ve Çek Cumhuriyeti'nde %19, Romanya'da %16, Bulgaristan'da %10, Macaristan'da %9 düzeyindedir.

Ülkemizde son yıllarda yatırımlar oldukça zayıf seyretmekte ve doğrudan yatırımlarda yavaşlama trendi gözlemlenmektedir. Böyle bir ortamda kurumlar vergisinde artırıma gidilmesi, yalnızca üç yıllığına da olsa, gerek yerli gerekse yabancı yeni yatırımları ve Türkiye'ye ilave yatırım yapmayı düşünen yatırımcıları olumsuz etkileyecek, yatırım planlarının daha düşük oranda kurumlar vergisi olan ülkelere kayması kaçınılmaz olacaktır.

Önerimiz kurumlar vergisini geçici olarak %22'ye çıkaran maddenin tasarıdan çıkarılmasıdır.

III. Taşınmaz Satış Kazancı istisnasına ilişkin oranın %50'ye indirilmesi

Tasarının 94'üncü maddesi ile, kurumların iki yıldan daha uzun süre elde bulundurdıkları taşınmazların satışından doğan kazançlar için uygulanan % 75 oranındaki istisna, % 50'ye düşürülmektedir.

Bilançodaki atıl değerlerin nakde dönüştürülmesini teşvik eden istisna tutarının azaltılması yerinde olmamıştır. Özellikle bankacılık sektöründe batık kredilerin tahsilinde alacağı mahsuben alınan gayrimenkuller için de bu kısıtlamanın gelmesi, bankacılık açısından olumsuz bir düzenlemedir.

Bilindiği üzere, Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 5/1-e maddesinde düzenlenen istisnadan faydalanabilme şartlarından bir tanesi de satış kazancının istisnadan faydalanan kısmının satışın yapıldığı yılı izleyen beşinci yılın sonuna kadar pasifte özel bir fon hesabında tutulmasıdır. Dolayısıyla, istisna oranında azalmanın bir yan etkisi de işletmelerin likidite ihtiyaçlarının giderilmesinde vergi teşviki katkısını

azalması ve sonuçta dış kaynaklara daha fazla başvurma gereği doğurarak şirketlerin mali bünyelerini negatif etkileyecek olmasıdır.

VI. Faktoring şirketlerinde özel karşılıkların matrahtan indirilmemesi

Tasarının 108'inci maddesi ile 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanununun 16 nci maddesine eklenen fıkra, sadece “finansal kiralama ve finansman şirketleri” için özel karşılıkların tamamı kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak indirimine imkan vermekte; ancak faktöring şirketlerini kapsam dışında bırakmaktadır. Aynı Kanun (6361) düzenlemesine tabi olarak finansal piyasa içinde yer alan finansal kiralama, faktoring ve finansman şirketlerinin finansal kuruluş olarak benzer vergisel yükümlülöklere tabi olması gerektiğı düşünölmektedir. Bu nedenle, maddeye “faktöring şirketleri” ibaresinin de eklenmesi önerilmektedir.

VII. Yurtdışı kredi kuruluşu sayılan SPV'lerin damga vergisi istisnasının tartışmaya açan değışiklik

Tasarının 33'üncü maddesi ile, bazı projelerin finansmanı için yurtdışında ihraç edilen menkul kıymetler karşılığında fon temin etmek üzere kurulan özel amaçlı kuruluşların (genel olarak SPV) temin ettiğı bu fonları yurt içinde kullandırmasına ilişkin kağıtlarla ilgili damga vergisi istisnası getirilmektedir. İstisna, bu fon kullandırmalarına ilişkin teminat ve geri ödeme işlemlerine de şamildir.

Oysa zaten mevcut kanunun aynı bölümündeki 23 numaralı bentte de “yurtdışı finansal kurumlar”dan temin edilen kredilerle ilgili istisna düzenlemesi mevcut olup, yukarıda belirtilen türden özel amaçlı kuruluşların (SPV) bu bent kapsamında damga vergisi istisnasından yararlanıyor olması öteden beri yerleşik bir uygulamadır. Bahse konu işlemlerde kullanılan SPV şeklindeki özel amaçlı kuruluşlar, 1 nolu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin 30. Madde izahında da stopaj uygulamasında yurtdışı finansal kurum (kredi kurumu) sayılmış ve stopaj uygulamasında %0 uygulanacağı belirlenmiştir.

Buna rağmen, tamamen benzer nitelikler taşıyan özel amaçlı bir SPV türü için, 23. Bentteki istisna yetersizmiş kanaati verecek şekilde yeni bir bent ihdas ediliyor olması karşısında, mevcut SPV'ler için uzun yıllardır uygulanmakta olan damga vergisi istisnasının geçersizliğı ileri sürölebilecek ve bu durum geriye dönük vergi tarhiyatlarına zemin oluşturabilecektir. Bu nedenle söz konusu istisnanın geri çekilmesi veya açıklık verilmek isteniyorsa, yeni bir bent ihdas etmeksizin mevcut 23 numaralı bende “yurt dışı kredi kuruluşları” ibaresinden hemen sonra gelmek üzere “(yurt dışında menkul

kıymetleştirme yöntemiyle temin edilecek finansman işlemi için kurulan özel amaçlı kuruluşlar dahil)” hükmünün ilave edilmesiyle yetinilmesi daha uygun olacaktır.

VIII. Yurtdışı kredi kuruluşu sayılan SPV’lerin harç istisnasının tartışmaya açan değişiklik

Bir önceki bölümde ifade ettiğimiz kaygılar, tasarının 34’üncü maddesi ile aynı konuda Harçlar Kanununun 123’üncü maddesine eklenen yeni fıkra için de geçerlidir. Burada da söz konusu sakıncanın giderilmesi için, 123’üncü maddenin mevcut üçüncü fıkrası metninde sadece “yurt dışı kredi kuruluşları” ibaresinden hemen sonra gelmek üzere **“(yurt dışında menkul kıymetleştirme yöntemiyle temin edilecek finansman işlemi için kurulan özel amaçlı kuruluşlar dahil)”** hükmünün ilave edilmesiyle yetinilmesi mümkündür.

IX. Altın ve altına dayalı kıymetlere ilişkin işlem maliyetlerini azaltıcı bir öneri

Tasarının 12’nci maddesi ile 6802 sayılı Kanunun 29 uncu maddesinin birinci fıkrasının (p) bendinde yer alan "Türkiye’de kurulu borsalarda gerçekleştirilen" ibaresinin yürürlükten kaldırılması, finans piyasaların geliştirilmesi ve farklı uygulamaların önüne geçilmesi yönleriyle çok yerindedir.

Ek olarak, finansal sistemin derinlik kazanmasını sağlayacak ve ekonomiye kazandırılmasıyla birlikte önemli etkileri olabilecek altın ve altına dayalı kıymetlere ilişkin işlem maliyetlerini azaltıcı mahiyette bir istisna hükmünün de (örneğin : **“Altın ve Altına dayalı işlemler sonucu lehe alınan paralar”** ibaresinin) madde metnine eklenmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.